

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 20Csp/303/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8117224438
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 07. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Bujňák
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2019:8117224438.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov, sudcom JUDr. Marekom Bujňákom, v právnej veci žalobcu BENCONT COLLECTION, a.s., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 47 967 692, právne zastúpeného advokátskou kanceláriou JUDr. Veronika Kubriková, PhD., s.r.o., so sídlom Martinčekova 13, 821 01 Bratislava, IČO: 50 361 368, proti žalovanej Z. Č., T. XX.X.XXXX, H. Š. XX, XXX XX C. X, B. G., právne zastúpenej advokátskou kanceláriou JAKUBIS & PARTNERS s.r.o., so sídlom Zámocká 36, 811 01 Bratislava, IČO: 50 990 365, o zaplatenie 5.167,71 eura s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalobu zamieťa.

II. Žalobca je povinný nahradiť žalovanej trovy konania v rozsahu 100%, o ktorých výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobou podanou na súde dňa 4.12.2017 si žalobca uplatnil proti žalovanej nárok na zaplatenie sumy 5.167,71 eura s príslušenstvom. Uplatnený nárok odôvodnil tým, že dňa 10.8.2011 bola medzi právnym predchodcom žalobcu - spoločnosťou poštová banka, a.s. a žalovanou uzavretá zmluva o úvere č. 3595648688 (ďalej aj ako „Zmluva“), súčasťou ktorej sú Všeobecné obchodné podmienky a Obchodné podmienky pre úver. Žalobca nadobudol pohľadávku voči žalovanej titulom zmluvy postúpením na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 13.6.2017. Na základe zmluvy bol žalovanej poskytnutý úver, a to vo výške 6.550,- eur. Podľa Zmluvy sa žalovaná zaviazala splácať úver v splátkach vo výške podľa zmluvy. Do vyhlásenia mimoriadnej splatnosti žalovaná uhradila splátky iba čiastočne, pričom jednotlivé platby a spôsob ich započítania sú uvedené v časti „Zaplatené splátky“ listiny „Aktuálny stav úveru“. V zmysle obchodných podmienok pre úver (ďalej aj ako „OP“), ak sa žalovaná dostala do omeškania s platením splátok čo i len jednej splátky, veriteľovi vznikol nárok požadovať predčasné splatenie úveru vrátane príslušenstva. Právny predchodca žalobcu pristúpil k zosplatneniu úveru listom - výzva na úhradu dlžnej sumy. Žalobca sa podanou žalobou domáha zaplatenia istiny vo výške 5.167,71 eura, úrokov vo výške 1.057,78 eura, úrokov vo výške 2.659,52 eura, úrokov vo výške 16% ročne zo sumy 5.167,71 eura od 8.6.2017 do zaplatenia, úrokov z omeškania vo výške 5,25% ročne zo sumy 5.167,71 eura od 8.6.2017 do zaplatenia a poplatkov vo výške 39,28 eura.

2. Žalovaná vo vyjadrení k podanej žalobe uviedla, že v roku 2013 absolvovala dlhodobú PN, počas ktorej nebola schopná splácať tak vysoké splátky a žiadala o odklad splátok, ktorý bol odmietnutý. Po PN si našla prácu, z ktorej musela odísť po 1 mesiac zo zdravotných dôvodov. Po prerušení splácania od nej poštová banka žiadala zaplatiť zvyšok úveru, čo vzhľadom na jej finančnú situáciu nie je schopná.

3. Žalobca v replike uviedol, že v dobe od uzatvorenia zmluvy po vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru žalovaná splatila svoj záväzok len čiastočne, pričom jednotlivé platby a spôsob ich započítania

sú uvedené v listine „Aktuálny stav úveru“ vyhotovenej ku dňu 07.06.2017. Vzhľadom na skutočnosť, že zo strany žalovanej došlo k podstatnému porušeniu zmluvných povinností zo zmluvy o úvere, a to tým, že neuhrádzala pravidelné mesačné splátky úveru riadne a včas, vyhlásil žalobca úver za predčasne splatný ku dňu 29.12.2014. Napriek zosplatneniu úveru nedošlo zo strany žalovanej k úhrade pohľadávky žalobcu, resp. nedošlo k úhrade riadne a včas. V súlade s OP vznikla žalovanej povinnosť zaplatiť za poskytnutý úver žalobcovi úroky. Takto určená úroková sadzba je v zmluve dojednaná vo výške 16 % ročne. V zmysle OP, v prípade, ak sa úver stane predčasne splatným, žalobca je ďalej oprávnený úročiť nesplatenú istinu úveru úrokom dojednaným v zmluve. Žalobca si v súdnom konaní uplatňuje voči žalovanej aj príslušné zákonné úroky z omeškania v súlade s ust. § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka. Ďalej uviedol, že žalovaná uhradila celkovo sumu vo výške 3.845,17 eura, ktorá bola v zmysle zmluvy v spojení s OP započítaná nasledovne: suma vo výške 405,24 eura na poplatky, suma vo výške 2.057,64 eura na zmluvné úroky a úroky z omeškania a suma 1.382,29 eura na istinu. Žalovaná sa zaviazala úver splácať v pravidelných mesačných splátkach vo výške 151,07 eura mesačne vždy k 15. dňu v mesiaci, počnúc dňom 15.09.2011. Mesačná splátka vo výške 151,07 eura pozostávala zo splátky istiny a úroku vo výške 143,- eur a z poplatku za poistenie úveru vo výške 8,07 eura, ktorého výška bola určená v zmysle Sadzobníka poplatkov. V danom prípade išlo o dobrovoľné poistenie vo forme doplnkovej služby, pričom do celkových nákladov úveru sa nezapočítavajú poplatky za nepovinné poistenie k úveru. Žalovaná sa dostala do omeškania s úhradou mesačnej splátky úveru prvýkrát dňa 15.09.2011, neuhradením mesačnej splátky riadne a včas. Túto splátku uhradila dňa 14.10.2011.

4. Žalovaná vo vyjadrení zo dňa 17.8.2018 uviedla, že z listinných dôkazov predložených žalobcom vyplýva, že zmluva je vo formáte formulovanej žiadosti, kde nemala možnosť ovplyvniť dodatočne vyplnený obsah zmluvy. Z uvedeného dôvodu namieťa vady kontraktácie zmluvy, nakoľko dodatočným vyplnením časti zmluvy prišlo k zmenám a doplneniu návrhu zmluvy, teda možno povedať, že došlo k novému návrhu, ktorý nemohol byť žalovanou ovplyvnený a zároveň nebol žalovanou prijatý. Má preto za to, že zmluva nebola nikdy uzatvorená a preto by žalobca mal v zmysle § 451 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka nárok len na vrátenie bezdôvodného obohatenia. V zmysle § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka sa nárok na vrátenie bezdôvodného obohatenia, ktoré sa premlčí v objektívnej trojročnej premlčacej dobe. Žalovaná z tohto dôvodu vzniesla námietku premlčania. Ďalej uviedla, že pre platnosť postúpenia pohľadávky je potrebné splniť určité podmienky. Postupca (správne postupník), ktorému bola pohľadávka postúpená bankou, je tak v zmysle uvedeného povinný tvrdiť a dokázať, že pred postúpením pohľadávky banka klienta písomne vyzvala na splnenie jeho záväzku a klient napriek tomu zostal v omeškaní so splatením svojho záväzku aspoň 90 dní. Nepreukázanie týchto skutočností má za následok nedokázanie aktívnej legitímácie postupníka. Žalobca nedokázal, že pohľadávka bola spôsobilá na postúpenie v zmysle § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. V dôsledku toho nemožno považovať za dokázané, že toto postúpenie je platné a že žalobca je oprávnený pohľadávku voči žalovanému uplatňovať pred súdom. Žalobca nepreukázal, že výzva na úhradu dlžnej sumy zo dňa 29.12.2014 bola žalovanej niekedy doručená. Žalovaná spochybňuje doručenie výzvy od právneho predchodcu žalobcu.

5. Žalobca vo vyjadrení zo dňa 27.8.2018 uviedol, že podľa názoru najvyššieho súdu nejde v prípade § 92 ods. 8 Zákona o bankách o kogentné ustanovenie v tom zmysle, že by si ho strany nemohli zúžiť. Doslovne najvyšší súd uvádza, že predmetné ustanovenie „poskytuje možnosť postúpiť pohľadávku aj inej osobe ako banke“. Netvrdí, že by podmieňovalo možnosť postúpenia pohľadávok tými podmienkami a nezdá sa, že by ich považovalo za podmienky platnosti postúpenia. Ďalej uviedol, že nie je zrejmé, ako sa z normy, ktorá umožňuje cedovať pohľadávky aj na iné osoby, ako je banka, a aj bez súhlasu klienta, stala norma, ktorá všeobecne podmieňuje platnosť cesie pohľadávky bez ohľadu na subjekt postupníka či súhlas dlžníka. Už samotný textuálny výklad predmetného ustanovenia indikuje, že právnym následkom v danej norme nie je „môže postúpiť“, ale : „môže postúpiť“ aj inej osobe ako je banka, a to aj bez súhlasu klienta. Okrem textuálneho výkladu musíme pri výklade právnych predpisov a ich posudzovaní z pohľadu nárokov na platnosť právneho úkonu mať na zreteli ústavný príkaz preferencie výkladu v prospech platnosti právneho úkonu 1 a dôvody neplatnosti nerozširovať nad rámec zákonom uvedených prípadov, resp. pre neplatnosti posudzovať účel pravidla, ustanovujúceho neplatnosť právneho úkonu. Účelom §92 zákona o bankách je úprava výnimiek z bankového tajomstva. Ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách nehovorí o podmienkach platnosti postúpenia pohľadávok, ale iba o podmienkach, za splnenie ktorých nedochádza k porušeniu bankového tajomstva. Účel je vyjadrený aj v dôvodovej správe k § 92 vládneho návrhu zákona o bankách, podľa ktorej: „K ustanoveniach odsekov 1 až 7 (teraz ods. 8.) sa upravujú ďalšie prípady prelomenia bankového

tajomstva." Hlavný účel §92 vrátane ods. 8 zákona o bankách bol teda aj podľa dôvodovej správy prelomenie bankového tajomstva a nie obmedzenie možnosti postúpiť pohľadávku. O tom, že by tieto podmienky podmieňovali platnosť právneho úkonu, niet v zákone ani v dôvodovej správy ani slova. Preto navrhol vykladať vzťah medzi bankovým tajomstvom a platnosťou postúpenia tak, ako to urobil český najvyšší súd, resp. nemecký Spolkový súdny dvor. Porušenie bankového tajomstva (vrátane porušenia § 92 ods. 8 ZoB) nevedie k súkromnoprávnej sankcii v podobe neplatnosti postúpenia, ale k sankciám, predpokladaným zákonom o bankách, ako aj k zodpovednosti za škodu. Ak by žalobca pripustil, že § 92 ods. 9 Zákona o bankách diktuje podmienky platnosti postúpenia, tak potom tvrdí, že výzva na splatenie úveru s príslušenstvom zo dňa 29.12.2014 bola zároveň písomnou výzvou banky, a to v zmysle ust. § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách. Žalovaná bola v omeškani už od 15.09.2011. Z uvedených skutočností jednoznačne vyplýva, že žalovaná bola do dňa postúpenia uvedenej pohľadávky, t.j. do dňa 10.10.2017 jednoznačne viac ako 90 dní v omeškani s plnením jeho peňažného záväzku.

6. Žalovaná vo vyjadrení zo dňa 10.9.2018 poukázala na rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 24.4.2018, sp. zn. 1Cdo/147/2017. Ďalej uviedla, hlavným účelom § 92 zákona o bankách podľa dôvodovej správy bolo nielen prelomenie bankového tajomstva, ale aj úprava možnosti použiť inštitút postúpenia svojej pohľadávky zodpovedajúcej nesplácanému dlhu, a to aj osobe, ktorá nie je bankom. Zákon stanovil podmienky, za akých je možné postúpiť bankovú pohľadávku, a jednou z tých je zaslanie písomnej výzvy klientovi, ako aj zročnosť bankovej pohľadávky, ktorá je predmetom postúpenia. Nepredložením dôkazu o odoslaní výzvy v zmysle § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách, žalobca neunesol dôkazné bremeno splnenia tejto povinnosti. Základnou podmienkou konania je aktívna legitímácia žalobcu, pričom žalobca nemá právo vystupovať v tomto konaní ako žalobca, keďže nepreukázal platne postúpenie pohľadávky.

7. Rozsudkom Okresného súdu Prešov zo dňa 01.10.2018, č.k. 20Csp303/2017-147 súd žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal zaplatenie 5.167,71 eura s prísl. zamietol a vyslovil, že žalobca je povinný nahradiť žalovanej trovy konania v rozsahu 100%, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

8. V zákonom stanovenej lehote podal proti rozsudku odvolanie žalobca. Namietal nesprávne skutkové zistenia na základe vykonaných dôkazov súdom prvej inštancie, nesprávne právne posúdenie, ako aj, že na rozhodnutie neboli splnené procesné podmienky. Poukázal na odôvodnenie napadnutého rozhodnutia v bodoch 18, 19 a 22 týkajúce sa výkladu splnenia podmienok spojených s postúpením pohľadávky v zmysle ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách s tým, že uviedol, že zo strany právneho predchodcu žalobcu bola splnená povinnosť v zmysle ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách a došlo k platnému postúpeniu pohľadávky. Právna zástupkyňa žalobcu poukázala na iné rozhodnutie iného všeobecného súdu v obdobnej veci s tým, že poukázala aj na obsah článku publikovaného v časopise Súkromné právo 1/2015 a uviedla, že ak by sa výklad súdu prvej inštancie prijal ako správny, potom súd prvej inštancie sa nevysporiadal s výzvou právneho predchodcu žalobcu na splatenie dlžnej čiastky úveru zo dňa 02.07.2014 (čl. 26) a podacím hárkom z 03.07.2014 predloženým spolu so žalobou. Predložená výzva sa podľa dátumu jej podania 03.07.2014 javí ako výzva, ktorá predchádzala mimoriadnemu zosplateniu pohľadávky k 21.07.2014 a teda spĺňala by podmienky, ktoré vyložil súd prvej inštancie v bode 17 odôvodnenia rozhodnutia. Súd prvej inštancie neuviedol, aké skutočnosti z predloženej výzvy zistil, ani ako zistené skutočnosti vyhodnotil v zmysle aplikovaných právnych predpisov najmä v kontexte s vysloveným právnym názorom. Poukázala na odlišné stanovisko najvyššej súdnej autority v súvislosti s aplikáciou právnych predpisov na ochranu práv spotrebiteľa. Navrhla zrušiť napadnutý rozsudok a vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie alebo žalobe vyhovieť v celom rozsahu. Uplatnila si nárok na náhradu trov konania vrátane trov právneho zastúpenia.

9. Uznesením Krajského súdu v Prešove zo dňa 11. apríla 2019, č.k. 4Co/5/2019 - 175 odvolací súd zrušil rozsudok a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. v rozhodnutí uviedol, že dôvodom nesprávneho posúdenia dôvodnosti uplatneného nároku z dôvodu nevysporiadania sa náležite s preukázaním skúmania podmienok pre postúpenie pohľadávky v zmysle zákona 92 ods. 8 Zákona o bankách bolo, že súd prvej inštancie sa náležite nevysporiadal s tým, či podanie právneho predchodcu žalobcu označené ako výzva na splatenie dlžnej čiastky úveru zo dňa 09.12.2014 (čl. 28 spisu), z obsahu ktorého vyplýva, že žalovaná si neplní svoje záväzky voči právnemu predchodcovi žalobcu, a preto ju právny predchodca žalobcu upozornil v zmysle ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, že k 08.12.2014 je pohľadávka banky vyplývajúca zo zmluvy o úvere viac ako 3 mesiace

po lehote splatnosti vo výške 1.183,96 eura pozostávajúca z omeškanej splátky vo výške 1.148,- eur, poplatkov vo výške 35,96 eura. Zároveň z predmetnej výzvy vyplýva výška sankčného úroku za každý deň omeškania vo výške 0,17 eura. Právny predchodca žalobcu vyzval žalovanú na zaplatenie uvedenej sumy v lehote 15 kalendárnych dní od doručenia výzvy s tým, že v prípade ak k úhrade nedôjde zároveň oznámil žalovanej, že využije ust. § 565 Občianskeho zákonníka a to vyhlási úver predčasne splatným a bude žiadať úhradu celej úverovej pohľadávky. Z pripojeného podacieho hárku č. EPH003601306 zo dňa 09.12.2014 vyplýva, že zásielka označená pod RO045683052SK mala byť určená na doručenie pre žalovanú. Doručienka o prevzatí tejto výzvy sa však v spise nenachádza. Zároveň odvolací súd uviedol, že v ďalšom konaní je úlohou súdu prvej inštancie skúmať vzhľadom na vznesenú námietku nedostatku aktívnej legitímácie žalobcu, či pred uzatvorením zmluvy o postúpení pohľadávky medzi právnym predchodcom žalobcu t.j. Poštovou bankou a.s. č. III/2017 zo dňa 13.06.2017 (čl. 13 - 17) spisu boli splnené zákonné podmienky pre postúpenie pohľadávky vyplývajúce z ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách a teda, či právny predchodca žalobcu uvažujúc o postúpení riadne nesplácanej úverovej pohľadávky klientovi adresoval výzvu, aby pohľadávku splnil s ktorou je nepretržite viac než 90 dní v omeškaní čo i len v časti jeho peňažného záväzku zodpovedajúceho pohľadávke banky. Uvedené splnenie podmienok zákonodarca podmienil nielen postúpenie pohľadávok mimo tzv. bankový sektor, ale tiež také postúpenie pri ktorom pohľadávku patriacu pôvodne jednej banke prevezme iná osoba s rovnakým statusom. Zmyslom a účelom zákonom stanovených podmienok pre postúpenie pohľadávky vyplývajúcich z ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách je, že bez splnenia takýchto podmienok k postúpeniu dôjsť nemôže. Z uvedeného vyplýva teda, že spôsobilým predmetom postúpenia v zmysle ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách môže byť iba pohľadávka alebo jej časť, ktoré sú už splatnými, a to za predpokladu prechádzajúcej písomnej výzvy potom, čo bol klient banky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Jedná sa o zákonné predpoklady pre platné postúpenie pohľadávky, ktoré musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky. Posúdenie zákonných podmienok pre postúpenie pohľadávky je dôvodné, vzhľadom na vznesenú námietku nedostatku aktívnej legitímácie žalobcu v spore. Vecná legitímácia je stav vyplývajúci z hmotného práva. Pokiaľ v konaní pred súdom prvej inštancie bude preukázané, že zákonné podmienky pre postúpenie pohľadávky v zmysle zákona 92 ods. 8 Zákona o bankách neboli splnené, postúpenie pohľadávky je potrebné posúdiť v súlade s ust. § 39 Občianskeho zákonníka v spojení s § 524 Občianskeho zákonníka.

10. Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise a to a zistil tento skutkový stav:

11. Poštová banka a.s. a žalovaná uzatvorili dňa 10.8.2011 zmluvu o úvere, na základe ktorej poštová banka a.s. poskytla žalovanej úver vo výške 6.550,- eur, ktorý sa žalovaná zaviazala splácať v 72 pravidelných mesačných splátkach po 151,07 eura, pri RPMN 17,22%, ročnej úrokovej sadzbe 16% a priemernej hodnote RPMN 12,52%.

12. Listom zo dňa 9.12.2014 bola žalovaná upozornená, že ku dňu 8.12.2014 je pohľadávka banky vyplývajúca zo zmluvy viac ako 3 mesiace po lehote splatnosti vo výške 1.183,96 eura. V prípade, ak nedôjde k úhrade uvedenej sumy je banka oprávnená vyhlásiť úver predčasne splatným.

13. Poštová banka, a.s. listom - výzva na úhradu dlžnej sumy, vyhlásila úverovú pohľadávku k 29.12.2014 predčasne splatnou v celom rozsahu.

14. Podľa listiny „Aktuálny stav úveru“ časť „Zaplatené splátky“ žalovaná ku dňu 15.1.2014 uhradila celkovo sumu 3.845,17 eura. Podľa predpisu splátok k zmluve bola žalovaná ku dňu 15.12.2014 povinná uhradiť poštovej banke, a.s. na istine sumu 2.887,35 eura.

15. Na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 13.6.2017 bola pohľadávka voči žalovanej postúpená na žalobcu.

16. Zistený skutkový stav súd takto právne posúdil:

17. Podľa § 52 ods. 1,3,4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom čase uzavretia zmluvy (ďalej len ako „OZ“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická

osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

18. Podľa § 52 ods.2 Občianskeho zákonníka účinného od 1.4.2015, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

19. Podľa § 53 ods.1,5 OZ, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

20. Podľa § 54 ods. 1,2 OZ, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

21. Podľa § 53 ods. 9 OZ, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

22. Podľa § 565 OZ, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

23. Podľa § 9 ods. 1,2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.01.2011 do 30.11.2011 (ďalej len ako „ZoSÚ“), zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka(18) musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je zmluvnou stranou aj finančný agent, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru,

podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
- y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

24. Podľa § 11 ods. 1 ZoSÚ, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

- a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1,
- b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

25. Podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.02.2017 do 30.06.2017 (ďalej aj ako „zákon o bankách“), ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu^{87ac}) ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu.^{87ad})

Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

26. Podľa § 39 OZ, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

27. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná. Súd sa v prvom rade zaoberal aktívnou vecnou legitimitáciou žalobcu. Posudzovaný právny vzťah strán je právnym vzťahom založeným spotrebiteľskou zmluvou, keďže poštová banka a.s. bola od uzavretia zmluvy v postavení dodávateľa a žalovaná v postavení spotrebiteľa. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že medzi poštovou bankou, a.s. a žalovanou bola dňa 10.8.2011 uzatvorená zmluva o úvere, na základe ktorej poštová banka a.s. poskytla žalovanej úver vo výške 6.550,- eur, ktorý sa žalovaná zaviazala splácať v 72 pravidelných mesačných splátkach po 151,07 eura, pri RPMN 17,22%, ročnej úrokovej sadzbe 16% a priemernej hodnote RPMN 12,52%. Námietku žalovanej, že zmluva nevznikla súd vyhodnotil ako nedôvodnú, keďže k uzavretiu zmluvy došlo v rovnaký deň a teda žalovaná v celom rozsahu akceptovala návrh banky (bod 3 zmluvy) na uzavretie zmluvy. Na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 13.6.2017 bola pohľadávka voči žalovanej postúpená na žalobcu.

28. Najvyšší súd SR v rozsudku zo dňa 28.3.2018, sp. zn. 7 Cdo/26/2017 uviedol: „Podmienky podľa § 92 ods. 8 vety prvej zákona o bankách, za splnenia ktorých môže banka postúpiť svoju pohľadávku inému subjektu, sú z povahy veci podmienkami, bez splnenia ktorých k postúpeniu prísť nesmie (je zakázané). Nerešpektovanie takejto úpravy má potom za následok neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky pre rozpor so zákonom (§ 39 O. z.).“

29. V súlade s pokynom odvolacieho súdu sa súd v prvom rade zaoberal vznesenou námietkou nedostatku aktívnej legitímácie žalobcu a to aj s poukazom na výzvu na splatenie dlžnej čiastky úveru zo dňa 09.12.2014 (čl. 28 spisu).

30. Spôsobilým predmetom postúpenia v zmysle ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách môže byť iba pohľadávka alebo jej časť, ktoré sú už (1) splatnými, a to za predpokladu predchádzajúcej (2) písomnej výzvy potom, čo bol klient banky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky. Musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky.

31. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že aktívna vecná legitímácia žalobcu v konaní je daná a sú splnené zákonné podmienky na postúpenie pohľadávky voči žalovanej z právneho predchodcu žalobcu na žalobcu. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že listom zo dňa 9.12.2014 bola žalovaná upozornená, že ku dňu 8.12.2014 je pohľadávka banky vo výške 1.183,96 eura, vyplývajúca zo zmluvy, viac ako 3 mesiace po lehote splatnosti a v prípade, ak nedôjde k úhrade uvedenej sumy je banka oprávnená vyhlásiť úver predčasne splatným. Zároveň bola vyzvaná na zaplatenie dlžnej sumy v lehote 15 kalendárnych dní. Uvedenú výzvu dal právny predchodca žalobcu na poštovú prepravu dňa 9.12.2014. Keďže k úhrade splátok nedošlo, právny predchodca žalobcu listom zo dňa 29.12.2014 vyzval žalovanú na úhradu dlžnej sumy a oznámil jej, že pohľadávka zo zmluvy sa stáva splatnou. Žalobca v konaní preukázal, že uvedená výzva bola žalovanej doručená dňa 5.1.2015 (doručenka na č. I. 156). Súd preto považoval vyhlásenie o predčasnej splatnosti úveru za platný a účinný právny úkon.

32. Pokiaľ ide o druhú podmienku a to písomnú výzvu potom, čo bol klient banky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní, tak súd za predmetnú výzvu považoval výzvu na úhradu dlžnej sumy zo dňa 29.12.2014. V konaní bolo preukázané, že žalovaná bola ku dňu 29.12.2014 nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní s plnením peňažného záväzku, pričom právny predchodca ju vyzval na ich úhradu. Ako už bolo vyššie uvedené tak výzva bola žalovanej doručená dňa

5.1.2015. K samotnému postúpeniu pohľadávky došlo až na základe zmluvy o postúpení pohľadávok č. III/2017 zo dňa 13.06.2017 medzi Poštovou bankou, a. s. ako postupcom a spoločnosťou BENCONT COLLECTION, a. s. ako postupníkom.

33. Súd teda má za to, že boli splnené zákonné predpoklady pre platné postúpenie pohľadávky.

34. Súd len dodáva, že za písomnú výzvu v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách nepovažoval výzvu zo dňa 9.12.2014, keďže predmetná výzva bola predpokladom, aby žalobca mohol pristúpiť k zosplatneniu úveru § 53 ods. 9 a § 565 OZ. Jedná sa teda o dva odlišné inštitúty, ktoré sledujú iné ratio legis a iný účel naplnenia práv a povinností subjektov. Stotožnenie upozornenia podľa § 53 ods. 9 OZ a výzvy podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách by znamenalo neprimerané uľahčenie popierajúce zmysel právnej úpravy.

35. Súd sa následne zaoberal vnesenou námietkou premlčania. Premlčanie je kvalifikované uplynutie času, v dôsledku ktorého súdnu vymáhateľnosť možno odvrátiť námietkou. Zmyslom tohto inštitútu je zvýšenie istoty v právnych vzťahoch. Premlčaním právo nezaniká, iba sa závažne oslabuje. Základným účelom inštitútu premlčania je pôsobiť na subjekty občianskoprávných vzťahov, aby v primeraných dobách uplatnili svoje práva (nároky) a zároveň aj zabrániť tomu, aby povinné osoby neboli po časovo neprimeranej dobe nútené splniť si svoje povinnosti. Inštitút premlčania takto zabraňuje dlhodobému trvaniu práva im zodpovedajúcim povinnostiam. Ak uplynula zákonom ustanovená premlčacia doba a oprávnená osoba v nej určeným spôsobom u príslušného orgánu svoje právo nevykonala, vzniká povinnej osobe oprávnenie vzniesť námietku premlčania, a tak spôsobiť stav, že sa oprávnená osoba nemôže s úspechom domáhať na súde svojho práva.

36. S poukazom na ustanovenie § 101 OZ, premlčacia doba je v danom prípade trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Podľa ustálenej judikatúry pre začiatok plynutia premlčacej doby je rozhodujúci objektívny okamih, kedy sa mohlo právo vykonať po prvý raz. Všeobecne platí, že právo sa môže vykonať po prvý raz, ako náhle vznikne možnosť podať na jeho základe žalobu; tento okamih nastáva splatnosťou dlhu, t. j. dňom, kedy mal dlžník povinnosť prvýkrát splniť dlh. Tento deň je potom dňom začiatku plynutia premlčacej doby, podľa § 101 OZ. V prejednávanej veci právny predchodca žalobcu vyhlásil predčasnú splatnosť úveru listom zo dňa 29.12.2015, pričom k tomuto dátumu sa stal splatným celý dlh vyplývajúci z uzavretej zmluvy, dňom nasledujúcim si mohol žalobca, respektíve jeho právny predchodca uplatniť právo na zaplatenie dlžnej sumy žalobou na súde. V zmysle § 103 druhej vety OZ ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh, začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Citované ustanovenie neviaže začiatok premlčacej doby na dátum vyhlásenia predčasnej splatnosti celého dlhu, ani na prípadný neskorší dátum uvedený veriteľom v listine, ktorou dlh predčasne zosplatnil (lehotá na splnenie celého predčasne zosplatneného dlhu), ale na dátum zročnosti tej nesplnenej splátky, pre ktorej nesplnenie sa stal zročným celý dlh. V prípade spotrebiteľskej zmluvy má dodávateľ podľa § 53 ods. 9 OZ povinnosť čakať s využitím práva na predčasné zosplatnenie (§ 565 OZ) ešte tri mesiace od omeškania so zaplatením splátky, to však nič nemení na tom, že premlčacia doba sa aj v takomto prípade začína počítať odo dňa zročnosti tejto omeškanej splátky (§ 103 druhá veta OZ), v danom prípade splátky splatnej dňa 15.9.2014. Súd teda zastáva názor, že v danom prípade premlčacia doba začala plynúť odo dňa splatnosti splátky splatnej dňa 15.9.2014. Vychádzal z ust. § 565 OZ v spojení s §53 ods. 9 OZ, pričom vzal do úvahy skutočnosť, že pôvodný veriteľ upozornil žalovaného na možnosť zosplatnenia úveru výzvou zo dňa 9.12.2014, kedy neboli zaplatené splátky zročné september, október a november 2014 (splátky 3 mesiace pred upozornením zo dňa 9.12.2014). Keďže žalovaná dlžné splátky neuhradila právny predchodca žalobcu po tomto upozornení pristúpil k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru. Na tomto základe súd ustálil, že podľa § 103 OZ začala plynúť premlčacia dňom nasledujúcim po splatnosti splátky zročnej dňa 15.9.2014, t.j. 16.9.2014 a nárok sa premlčal dňa 16.9.2017. Žalobca podal žalobu až dňa 4.12.2017, teda po márnom uplynutí zákonom stanovenej 3 ročnej premlčacej doby. Obdobným spôsobom posúdil plynutie premlčacej doby aj napríklad Krajský súd v Prešove v rozhodnutí zo dňa 26.3.2019, sp. zn. 22Co/161/2018, zo dňa 17.4.2019, sp. zn. 2Co/148/2018, zo dňa 28.6.2018, sp. zn. 6Co/26/2017, Krajský súd v Banskej Bystrici v rozhodnutí zo dňa 13.9.2018, sp. zn. 16Co/95/2018, zo dňa 18.10.2018, sp. zn. 16Co/34/2018, Krajský súd v Trnave v rozhodnutí zo dňa 23.10.2018, sp. zn. 26Co/276/2017, zo dňa 27.2.2018, sp. zn. 27Co/315/2017, zo dňa 26.3.2018, sp. zn. 26Co/176/2017, Krajský súd v Žiline v rozhodnutí zo dňa 26.3.2019, sp. zn. 11Co/59/2019. V danom prípade k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti nepochybne došlo pre nezaplatenie splátky splatnej

15.9.2014, žaloba bola podaná na súd 4.12.2017, t.j. po uplynutí 3 - ročnej premlčacej doby., a preto súdu nezostávalo nič iné ako žalobu, ktorou sa žalobca domáhal premlčaného práva, zamietnuť.

37. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods.1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len ako „CSP“), podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Žalovaná bola v konaní v celom rozsahu úspešná, a preto súd priznal žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Súd v konaní nezistil žiadny dôvod hodný osobitného zreteľa, pre ktorý by náhradu trov konania nepriznal. O výške náhrady trov konania bude po právoplatnosti rozhodnutia rozhodnuté samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia písomne na Krajský súd v Prešove cestou tunajšieho súdu.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a musí byť podpísané. Odvolanie musí ďalej obsahovať, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov tak, aby jeden zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci (zákon č. 65/2001 Z.z. o správe a vymáhaní súdnych pohľadávok v znení neskorších predpisov).